EVROPSKI PARLAMENT

2004 *2009*

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

2001/0270(CNS)

19. 9. 2007

*

OSNUTEK POROČILA

o predlogu okvirnega sklepa Sveta o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije v skladu s kazenskim pravom
(11522/2007– C6-0246/2007 – 2001/0270(CNS))

Ponovno posvetovanje

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

Poročevalka: Martine Roure

Oznake postopkov

*	Postopek posvetovanja *večina oddanih glasov*
**I	Postopek sodelovanja (prva obravnava) *večina oddanih glasov*
**II	Postopek sodelovanja (druga obravnava) *večina oddanih glasov za odobritev skupnega stališča* *absolutna večina poslancev Parlamenta za zavrnitev ali spremembo skupnega stališča*
***	Postopek privolitve *absolutna večina poslancev Parlamenta, razen v primerih, navedenih v členih 105, 107, 161 in 300 Pogodbe o ustanovitvi ES in členu 7 Pogodbe o EU*
***I	Postopek soodločanja (prva obravnava) *večina oddanih glasov*
***II	Postopek soodločanja (druga obravnava) *večina oddanih glasov za odobritev skupnega stališča* *absolutna večina poslancev Parlamenta za zavrnitev ali spremembo skupnega stališča*
***III	Postopek soodločanja (tretja obravnava) *večina oddanih glasov za odobritev skupnega besedila*

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki jo predlaga Komisija.)

Spremembe zakonodajnega besedila

Pri spremembah, ki jih predlaga Parlament, je spremenjeno besedilo označeno s ***krepkim poševnim tiskom***. Besedilo, zapisano v *navadnem poševnem tisku*, označuje tehničnim službam namenjeni del zakonodajnega besedila s predlaganimi popravki, ki se upoštevajo pri pripravi končnega besedila (na primer očitne napake ali izpustitve v zadevni jezikovni različici). O teh popravkih odločajo pristojne tehnične službe.

VSEBINA

Stran

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA 5

OBRAZLOŽITEV.....10

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o predlogu okvirnega sklepa Sveta o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije v skladu s kazenskim pravom
(11522/2007– C6-0246/2007 – 2001/0270(CNS))

(Postopek posvetovanja – ponovno posvetovanje)

Evropski parlament,

– ob upoštevanju predloga Sveta (11522/2007),

– ob upoštevanju predloga Komisije Svetu (KOM(2001)0664)[1],

– ob upoštevanju svojega stališča z dne 4. julija 2002[2],

– ob upoštevanju člena 34(2)(b) Pogodbe EU,

– ob upoštevanju člena 39(1) Pogodbe EU, v skladu s katerim se je Svet ponovno posvetoval s Parlamentom (C6–0246/2007),

– ob upoštevanju členov 93, 51 in 55(3) Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter mnenja Odbora za pravne zadeve (A6-0000/2007),

1. odobri predlog Sveta, kakor je bil spremenjen;

2. poziva Svet, naj ustrezno spremeni besedilo;

3. poziva Svet, naj obvesti Parlament, če namerava odstopati od besedila, ki ga je Parlament odobril;

4. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje s Parlamentom, če namerava predlog bistveno spremeniti ali ga nadomestiti z drugim besedilom;

5. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji.

Besedilo Sveta	Predlogi sprememb Parlamenta
	Predlog spremembe 1 Uvodna izjava 9 a (novo)
	(9a) Kazniva dejanja, ki so povezana z rasizmom ali ksenofobijo in so storjena med opravljanjem poklicne dejavnosti, je

[1] UL C 75 E, 26.3.2002, str. 269.
[2] UL C 271 E, 12.11.2003, str. 558.

	treba obravnavati kot oteževalno okoliščino, ker pomenijo zlorabo in so posebej nedopustna.

Obrazložitev

Ponovno je treba uvesti to uvodno izjavo iz prvotnega predloga Komisije. Žrtve rasizma in ksenofobije pogosto zelo težko uveljavijo svoje pravice. Zato se na področju zaposlovanja najpogosteje uporabljajo oteževalne okoliščine.

Predlog spremembe 2
Člen 1, odstavek 1, točka c)

c) javno opravičevanje, zanikanje ali grobo zmanjševanje pomena genocida, zločinov proti človeštvu in vojnih zločinov, kakor so opredeljeni v členih 6, 7 in 8 Statuta Mednarodnega kazenskega sodišča, ki so usmerjeni proti skupini ljudi, opredeljeni glede na raso, barvo kože, vero, poreklo ali nacionalno ali etnično pripadnost, ali proti članu te skupine, če so dejanja izvršena na način, ki lahko spodbudi nasilje ali sovraštvo proti tej skupini ljudi ali članu te skupine;	c) javno opravičevanje, zanikanje ali grobo zmanjševanje pomena genocida, zločinov proti človeštvu in vojnih zločinov, kakor so opredeljeni v členih 6, 7 in 8 Statuta Mednarodnega kazenskega sodišča, ki so usmerjeni proti skupini ljudi, opredeljeni glede na raso, barvo kože, vero, poreklo ali nacionalno ali etnično pripadnost, ali proti članu te skupine, ***ali*** če so dejanja izvršena na način, ki lahko spodbudi nasilje ali sovraštvo proti tej skupini ljudi ali članu te skupine;

Obrazložitev

Omogočiti je treba tudi ukrepanje zoper namerna dejanja iz te točke, čeprav ne spodbujajo sovraštva ali nasilja, ker je zanikanje ali veliko zmanjševanje pomena genocida oblika rasizma.

Predlog spremembe 3
Člen 1, odstavek 1, točka d)

d) javno opravičevanje, zanikanje ali grobo zmanjševanje pomena zločinov, opredeljenih v členu 6 Listine Mednarodnega vojaškega sodišča, ki je dodana Londonskemu sporazumu z dne 8. avgusta 1945, usmerjenih proti skupini ljudi, opredeljeni glede na raso, barvo kože, vero, poreklo ali nacionalno ali etnično pripadnost, ali proti članu te skupine, če so dejanja izvršena na način, ki	d) javno opravičevanje, zanikanje ali grobo zmanjševanje pomena zločinov, opredeljenih v členu 6 Listine Mednarodnega vojaškega sodišča, ki je dodana Londonskemu sporazumu z dne 8. avgusta 1945, usmerjenih proti skupini ljudi, opredeljeni glede na raso, barvo kože, vero, poreklo ali nacionalno ali etnično pripadnost, ali proti članu te skupine, ***ali*** če so dejanja izvršena na

lahko spodbudi nasilje ali sovraštvo proti tej skupini ljudi ali članu te skupine;	način, ki lahko spodbudi nasilje ali sovraštvo proti tej skupini ljudi ali članu te skupine;

Obrazložitev

Glej prejšnjo obrazložitev.

Predlog spremembe 4
Člen 1, odstavek 1, točka e)

e) za namen odstavka 1 se države članice lahko odločijo kaznovati le dejanja, ki ***so bodisi izvršena na način, ki lahko moti javni mir, bodisi so to grožnje, zmerjanje ali žaljenje***;	e) za namen odstavka 1 se države članice lahko odločijo kaznovati le dejanja, ki ***se izvajajo z grožnjami, zmerjanjem ali žaljenjem***;

Obrazložitev

Pojem „lahko moti javni mir“ je preveč nejasen, zato ga je treba črtati.

Predlog spremembe 5
Člen 1, odstavek 1, točka f)

f) za namen odstavka 1 naj bi sklic na vero zajel vsaj ravnanje, ki je pretveza za dejanja, usmerjena proti skupini ljudi, opredeljeni glede na raso, barvo kože, poreklo ali nacionalno ali etnično pripadnost, ali proti članu te skupine.	f) za namen odstavka 1 naj bi sklic na vero zajel vsaj ravnanje, ki je pretveza za dejanja, usmerjena proti skupini ljudi, opredeljeni glede na raso, barvo kože, poreklo ali nacionalno ali etnično pripadnost, ali proti članu te skupine. ***Vendar država članica iz kazenske odgovornosti ne sme izključiti nobenega govora ali ravnanja osebe, ki spodbuja rasno sovraštvo.***

Obrazložitev

Ta odstavek pomeni pomembno omejitev za ukrepe, sprejete v boju proti rasizmu na podlagi verskega prepričanja. Zagotoviti je treba vsaj, da so za vsak govor ali ravnanje, ki spodbuja rasno sovraštvo, mogoče kazenske sankcije.

Predlog spremembe 6
Člen 1, odstavek 2

2. Vsaka država članica lahko ob sprejetju tega okvirnega sklepa s strani Sveta poda izjavo, da bo kot ***kaznivo*** opredelila ***vsako*** zanikanje ali grobo zmanjševanje pomena kaznivih dejanj iz odstavka 1(c) in/ali (d) ***le,*** če bo nacionalno sodišče te države članice ***in/ali mednarodno sodišče*** dokončno priznalo kazniva dejanja iz teh odstavkov ali če jih bo dokončno priznalo le mednarodno sodišče.	2. Vsaka država članica lahko ob sprejetju tega okvirnega sklepa s strani Sveta poda izjavo, da kot ***kazniva dejanja ne*** bo opredelila ***zanikanja*** ali ***grobega zmanjševanja*** pomena kaznivih dejanj iz odstavka 1(c) in/ali (d)***,*** če ***jih*** bo ***nacionalna zakonodaja opredelila kot take ali bo*** nacionalno sodišče te države članice dokončno priznalo kazniva dejanja iz teh odstavkov ali če jih bo dokončno priznalo le mednarodno sodišče. ***Država članica o tem obvesti Komisijo.***

Obrazložitev

Operativne člene je treba uskladiti z uvodno izjavo 10, ki določa, da lahko država članica sprejme notranje pravne ukrepe kot nacionalno zakonodajo za boj proti namernim dejanjem iz odstavka 1(c) in (d).

Predlog spremembe 7
Člen 7 a (novo)

	Člen 7a
	Minimalne zahteve
	1. Države članice lahko v boju proti rasizmu in ksenofobiji sprejmejo ali ohranijo višjo raven zaščite, kot določa ta okvirni sklep.
	2. Izvajanje tega okvirnega sklepa v nobenem primeru ne sme biti razlog za znižanje ravni zaščite držav članic na področjih, ki jih že ureja ta okvirni sklep.
	3. V tem okvirnem sklepu se ničesar ne sme razlagati, kot da vpliva na obveznosti držav članic v skladu z Mednarodno konvencijo o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije z dne 7. marca 1966. Države članice izvajajo ta okvirni sklep v skladu s temi obveznostmi.

Obrazložitev

Okvirni sklep mora vključiti klavzulo o prepovedi poslabšanja položaja za zagotovitev, da izvajanje ne poslabša zaščite iz člena 6 Direktive 2000/43/ES (odstavka 1 in 2). Prav tako mora vključiti določbo, ki določa, da izvajanje ne bo vplivalo na nobeno obveznost iz Mednarodne konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije (odstavek 3).

Predlog spremembe 8
Člen 10, odstavek 3

3. Svet pred iztekom treh let po roku iz člena 10(1) pregleda ta okvirni sklep. Zaradi priprave tega pregleda se Svet pri državah članicah pozanima, ali je prišlo do težav pri pravosodnem sodelovanju v zvezi s kaznivimi dejanji iz člena 1(1). Poleg tega Svet lahko zaprosi Eurojust, naj predloži poročilo o tem, ali so razlike med nacionalnimi zakonodajami povzročile težave pri pravosodnem sodelovanju med državami članicami na tem področju.	3. Svet pred iztekom treh let po roku iz člena 10(1) pregleda ta okvirni sklep. Zaradi priprave tega pregleda se Svet pri državah članicah pozanima, ali je prišlo do težav pri pravosodnem sodelovanju v zvezi s kaznivimi dejanji iz člena 1(1) ***in se posvetuje z Evropskim parlamentom***. ***Svet pri pregledu upošteva mnenje Evropske agencije za temeljne pravice in nevladnih organizacij, ki delujejo na tem področju.*** Poleg tega Svet lahko zaprosi Eurojust, naj predloži poročilo o tem, ali so razlike med nacionalnimi zakonodajami povzročile težave pri pravosodnem sodelovanju med državami članicami na tem področju.

Obrazložitev

Z Evropskim parlamentom se je treba posvetovati o pregledu okvirnega sklepa, preučiti pa je treba tudi mnenja nevladnih organizacij ter Agencije za temeljne pravice.

OBRAZLOŽITEV

Uvod

Prvo poročilo Evropske agencije za temeljne pravice iz avgusta 2007 navaja, da število kaznivih dejanj, povezanih z rasizmom, narašča v najmanj osmih evropskih državah. Poročilo navaja, da so nasilje in kazniva dejanja, povezana z rasizmom, še vedno resna družbena težava v vsej Evropi. Zato je še enkrat poudarjena potreba po dejavnem boju proti zlu, kot so rasizem, nestrpnost in ksenofobija, na evropski ravni.

Vse države članice EU imajo vsaj do neke mere na voljo zakonodajo za boj proti rasizmu in ksenofobiji, vendar še vedno obstajajo razlike. Zaradi teh razlik je nujno potrebna uskladitev na evropski ravni, da se zagotovi učinkovitost boja proti rasizmu in ksenofobiji v čezmejnem smislu ter v Evropi na splošno.

Ozadje

Svet je leta 1996 sprejel skupni ukrep 96/443/PNZ o boju proti rasizmu in ksenofobiji. To pravno sredstvo vsebuje določbe za uskladitev kazenskega prava držav članic in za izboljšanje medsebojne pomoči na področju boja proti rasizmu in ksenofobiji.

Komisija je novembra 2001 predložila predlog okvirnega sklepa o boju proti rasizmu in ksenofobiji[1]. Ta predlog ima dva cilja: zagotovitev, da za enaka dejanja, povezana z rasizmom in ksenofobijo, veljajo enake kazenske sankcije v vseh državah članicah in izboljšanje pravosodnega sodelovanja na tem področju. V zvezi s tem skupnim ukrepom je bila uvedena novost, da morajo države članice namesto izbire med kazensko obravnavo teh dejanj in odstopanja od ponovnega sojenja o isti stvari obvezno sprejeti ukrepe za kaznovanje takšnih dejanj kot kaznivih dejanj.

Kljub številnim razpravam v Svetu ni bil sprejet noben dogovor o tem besedilu. Italijanska delegacija, ki je do zdaj vedno nasprotovala temu predlogu in je marca 2003 predlagala drugo besedilo, je leta 2006 umaknila svoje pridržke. To je omogočilo ponovno razpravo na podlagi kompromisa, ki ga je predlagalo luksemburško predsedstvo leta 2005. Svet je 19. aprila 2007 zaradi prizadevanj nemškega predsedstva dosegel politični sporazum[2].

Evropski parlament je 4. julija 2002 sprejel prvo mnenje (poročilo Ceyhun – T5-363/2002[3]). To mnenje je temeljilo na prvotnem predlogu Komisije iz leta 2001. Besedilo Sveta je rezultat večletnih pogajanj in je zato bistveno spremenjeno. Zato se je treba ponovno posvetovati z Evropskim parlamentom.

Stališče poročevalke

Poročevalka je zadovoljna, da je Svet končno dosegel sporazum o predlogu okvirnega sklepa

[1] KOM(2001)664, UL C 75 E, 26.3.2002, str 269.
[2] Dokument 5118/07 DROIPEN 1.
[3] UL C 271 E, 12.11.2003, str 379.

o boju proti rasizmu in ksenofobiji. Varstvo in spodbujanje temeljnih pravic evropskih državljanov ter zlasti boj proti rasizmu in ksenofobiji so pomembna prednostna naloga Evropske unije. Zato je bilo izjemno zaskrbljujoče, da Svet ni mogel doseči sporazuma o tem predlogu okvirnega sklepa. Evropska unija mora sprejeti to besedilo in s tem poslati odločno politično sporočilo v zvezi s temeljnimi pravicami.

Poročevalka zato obžaluje, da spremenjeno besedilo Sveta ni dovolj ambiciozno in ne zadostuje političnemu izzivu, ki ga prinaša boj proti rasizmu in ksenofobiji. Iz predloga Komisije iz leta 2001 je ohranjenih le malo elementov, ki jih je Evropski parlament želel poudariti v svojem prvem poročilu. Poročevalka se zaveda, da je sklenitev kompromisa nujna in težavna, vendar obžaluje, da je bil ta kompromis sklenjen v škodo pravni kakovosti predloga okvirnega sklepa. Zlasti je zaskrbljena zaradi dejstva, da je njegovo področje uporabe bistveno omejeno. Žalitve ali vodenje rasistične skupine se žal še vedno ne obravnavajo kot kazniva dejanja, kot je predlagala Komisija.

Razen tega je dodatno omejevanje področja uporabe z dodanim členom 1(1(f)), ki izključuje rasizem na podlagi verskega prepričanja, po mnenju poročevalke pretirano in ga je treba spremeniti za zagotovitev, da se ta oblika rasizma obravnava enako kot druge oblike rasizma. Enako velja za dodano zahtevo, da lahko kaznivo ravnanje iz odstavkov 1(c) in 1(d) člena 1 „spodbudi nasilje ali sovraštvo“. Zmanjševanje pomena kaznivega dejanja genocida je oblika rasizma in države članice bi jo morale kaznovati enako, tudi kadar ne pomeni tveganja za spodbujanje sovraštva ali nasilja.

Zato poročevalka meni, da je ta okvirni sklep prvi pomemben korak k boljšemu boju proti rasizmu in ksenofobiji na evropski ravni in minimalna uskladitev na tem področju. Sprejetje tega okvirnega sklepa je bistveno. Vendar vztraja, da mora Evropska unija po ponovnem pregledu okvirnega sklepa po treh letih nadaljevati postopek. Razen tega predlaga dodatek odstavka (člen 7a (novo)), ki predvideva klavzulo o prepovedi poslabšanja položaja, da okvirni sklep ne poslabša sedanje zaščite v skladu s členom 6 Direktive „o obravnavanju oseb ne glede na raso“ 2000/43/ES, ter zagotovilo, da okvirni sklep ne omogoča nižje ravni zaščite od tiste, ki jo zagotavlja Mednarodna konvencija o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije.

Poročevalka opozarja, da mora biti ta okvirni sklep za zagotavljanje učinkovitega boja proti rasizmu del splošnega okvira evropskih instrumentov za boj proti vsem oblikam diskriminacije. Zadnje poročilo Agencije za temeljne pravice kaže, da se rasna diskriminacija ohranja zlasti na področjih zaposlovanja, izobraževanja in nastanitve. Zato je treba ta okvirni sklep o rasizmu dopolniti s sprejetjem splošne direktive o boju proti vsem oblikam diskriminacije iz člena 13 Pogodbe.

Končno, poročevalka obžaluje, da je področje uporabe okvirnega sklepa o boju proti rasizmu in ksenofobiji omejeno zaradi neenotnosti v Svetu in preprostega posvetovanja z Evropskima parlamentom na tem področju. Poročevalka poudarja, da je nujno omogočiti prehod na glasovanje s kvalificirano večino in postopek soodločanja v zvezi z vsemi temami iz tretjega stebra.